

לונדון, ג' מסו חר"ץ
29 יוני 1930
יום א'

(227)

שלחתי לכם כבר רשימותי מישיבות הו, דה הפוליטיה,

מלבד הישיבה האחרונה שלא השתתפתי בה מחוך עיפות. רמו הבטיחני
לכתוב על ישיבת זו.

2. לאחר הועדה הפולמטיה (כ"ט סיון) נחאספו החברים

מציונים של הוה"מ לדון על שאלת הקונגרס. נהום גולדמן דרש.
קונגרס מן המניין. פרבשטין - שלא מן המניין. ויצמן הציע להחליט
על קונגרס רגיל שיחאסף לפני גמר שנה זו, למען יחיה בידו נשק
לאוריע לממשלת שהוא מניש בחור מחאה פטוריו לקונגרס, כי אין הוא
סאמין בשנוי הסצב הפוליטי לטובת. אני החנודתי לקריאת קונגרס
(הודעתי שיש בחוכנו חברים הסחייבים סטקסיים שונים קונגרס), כי
בחדשים הקרובים יש לרכו את כל הסאמציים בגיוס חיבורת העולמית
לשם פעולה פוליטית מצד אחד, ובמניעת סעבר כלכלי בא"י מצד שני.
הכרזה על קונגרס חפנה על הסרץ למחמה נ"י סיה, וחקונגרס, עצמו
לא ישמש דיסונסרציה כלפי חוץ אלא להיפך יגלה את כל רפיונו
המנימי ויעסוק בעיקר בחשבונות ספלוגחיים שלא ירימו את קרן החנועה.
את התנהלות חראת בססך חוסן שיש צורך חיוני בקונגרס - חוסין קונגרס
שלא מן המניין. כשהצביעו - נדחתה הצעה גולדמן בדעה כולם נגד אחד.
גם הצעה פרבשטיין לא קבלה רוב. הצביעו שניה - והרוב הצביע בעד
קריאת קונגרס רגיל לפני סוף השנה, והוה"מ הציוני שיחכנס באוונסט
יחלים על חוסן והסקום. אני הצבעתי נגד הצעה זו. אחדים הצביעו

בעדה מחוך הנחת שמו"ס הציוני בין כך ובין כך יחלים אחרת.

3. מהוכות בועדה פוליטית ידועים לכם חלוקי הרעות בין "האמריקנים" ובין התנהלה בשאלת הערבים. סתלוקת זו עלולת להפך לסכסוך רציני. ורבורג כחב לו, שיש בדעתו להסתלק, כי אינו מסכים לפוליטיקת הערביה שלו ברור שגברה עליו השפעת סגנס. אני ספרתי לכם בזמנו על שיחתי עם סגנס מיד לאחר ישיבת חוקד האדמיניסטרטיבי בלונדון. ס. אמר לי אז, שאמנם הסעם הצליח ו. לגרור אחריו אח ורבורג, אבל אין זאת ספני שהוא מסכים לו, אלא ספני שו. אחראי לפוליטיקה, ועוד יבוא יום שורבורג יעסוד על שלו, יוכים לפני נסיעתי מהארץ הקריא לפני סגנס אח הכניחו החדשה - ששלח אותה עוד מקודם כנראה לאמריקא, וחסציא אחר-כך גם לויצמן (ו. הקריא אותה בועדה הפוליטית). בהכניה זו יש מצב סגנס החקדמות ידועה, אבל ההכניה כשלעצמה עדיין מסוכנת היא, ויש צורך שברל יפגש עם סגנס לעתים תכופות. אולי אפשר יהיה לכנוע אותו מצעדים מויקים אם נטפל בו. ויצמן לא עשה מתכמת בהתנפלו בחריכות על ס. בועדה הפוליטית. אני העירותי לו, לפני נאומו על ההפסד הכרוך בסמוי נגד ס., וו. הסכים לי, וחוא התחיל אח דבריו בסון רצוי, אך בשמף דבריו נהרגו והסיה דברים קשים, העלולים להקים תיץ בינו ובין הקבוצה האמריקנית. אחרי ויצמן סלא סקר וחוסיה נוסף גם משלו, וברנרד כתן ותכסטר יסבר ורחחו.

4. יש יסוד לחשוב שמצד הנציב - ואולי גם מצד מסרד הסושבות - יש נמיה לקרב אח "האמריקנים". סיכן לדבר רואים באוירונים שהסציא הנציב להכסטר ובשיחות הסמושכות של זה עם

סימסון. על-פי עצת פנחס סלגורף ו. לליפסקי שלא יעמוד על פרסמיו¹ ויתאסן להחזיר את ברנדיס. גם פנחס סלגורף לבר. עצמו בבקשה חמה ונסרצת לשוב ולעמוד בראש הציונות באמריקה, כי הממשלה סנסה להכניס "סריו" בין הציונים ובלתי ציונים, ועליו לצרף את מאמציו להצלת המצב המסוכן.

6. ביום ה' (ל' סיון) נפגשנו - פרוסקין, קפלנסקי, רסו ואנכי - עם ויצמן. החיעצנו על הצעת משלחת לאמריקה, כמו שמלגורפחי לכה, מחנוד ויצמן למשלחת עכשיו. כבר כחחילים ימי הפורה המעשיים. קשה עכשיו לאסוף אנשים. ורבורג יצא ביולי לאירופה. הועירה הציונים מהאספה בימים אלה בקלייולנד, ואי-אפשר יהיה לחספיק להגיע למען השפיע על מהלכה וחוצאותיה. המצב הסוליסי טרם נחבחר וקשה יהיה להגיד לצבור דבר ברור, יהיה צורך במשלחת בעוד חדשיים. זוהי גם דעה ר. גם דעתי היתה כך.

6. מסרנו לו, על המצב, על המצב הכלכלי בארץ, על חוסר העבודה במושבות, על רבוי הפועלים הערבים ב.ח. על דאגתנו לסימני המסבר המחגלים כבר. הצעתי לו שיסנה לברון לתת חזראות לפיקא ללחון על מאכרים ביהוד ב.ח. שיעסיקו פועלים יהודים, פרוסקין דרש מהשה עבודה פיקא. ויצמן הבטיח לכתוב שני הענינים לברון, וגם לדרוש מקיש סו"ם נמרץ עם הממשלה בדבר העסקת פועלים יהודים בעבודותיה. הוא בעצמו לא יפנה לממשלה כל זמן שלא יוחזרו המרביגיקבים.

7. למחרת הגיד לי ר. שעברה אינו רוח דעה עליו והוא אחלים להחמיר, כי אינו מאמין במשלה. ר. ניסה לחשפיע עליו,

וגם שלם אליו את דוגרייל, אך ו. קוסד בשלו. ר. סובר סצוקחי בדברי בועדה הפוליטית נכדד התנהלה יח יחס איבה לממשלת העוועלים. לסנות ערב, לאחר פגישה עם סספילד, ראינו - רסו ואנבי - את ויצמן בביתו. הוא הודיע לנו שכלה ונחרצה - הוא סחפטר ביום השני (סחר). אין הוא יכל לשאת עוד באחריות. השארוהו בתנהלה סכסה על סעשי תמסלה. שאלנו מה קרה - היחכן שיסים אחרים לאחר ישיבה בועדה תוליי, שבה לא נכריו כלל על צעד זה, תפיל היום סצצה כזו ז ומת יחיה על אסו"ם של ו. ז - לא קרה דבר, אך כל שבוע שעובר עכשיו בלי שנוי הוא בקוכרינו. בועדה תפוליי - כתי ז אנשים טובים, כסובן, אך מי הם. איני יכל לשאת באחריות, אחפטר, אפרס כל מה שאמר לי סקדונלד במשך כל הזמן וכל מה שקשה, - נראה אם הוא יוכל להשאר אף יום אחד. אנחנו נראה אותם כי הם זקוקים לנו. נחדל לשלוח כסף לארץ, אף טרומה לא נשלח יותר, ונראה אם יוכלו לנהל את הארץ בלעדיו.

אסרחי לו אם בדרך זה אחת רוצה ללכת - עליך גם לחוציא את היהודים סן הארץ. אך הוא קסד בשלון היה נרגז, עצבני ומחר לתפטר מאתנו ונסע עם אשתו סחוץ ללונדון.

8. כבר סלגרפחי לבס שביום הששי נחקבלחי לראיון אצל סספילד. הדבר כודר ע"י דוב ביום בואי ללונדון.

בסקרה הוזסנו באותו יום כל חברי קלוב הפועלים למיול לאוזה. 9. בספילד. היו שם כסאחים וחכמים איש. לפני הפדירה אמר דוב לזקן שבאחי לאנגליה והייתי רוצה להפגש אהו. הוא תסבין סיד, אך בקש לדהות את הדבר לסבועיים, כי הוא טרוד מאוד בימים

האלה לרגל הוציאת חקולוניאלית. אגב אורחא שכן את מרידותו על שם המהאוח והרעש שהקיסר היהודים בעולם, על המאשכות בהזרח הנדס, אם כי הם מקיימים וקיימו את המנדט כאשר חודיעו, ועל הכספה העלית אם כי חודיעו רק על עיבוד העלית. לפני כך שוחח חוקן ארוכות את סופר הפורפורנט הניו-יורקי פיינ על ענין זה ומלא את ידו לפרסם את דבריו בפורפורנט.

פ. לפני הנסיעה לטוקהולס החלטנו להקדים את אטור את הפגישה, וביום ד' פנה דוב במכתב לפ. בבקשה לקבלני בהקדם האפשרי. למחרת טלפן המזכיר של פ. לדב שהוא מוכן להפגש אתי ביום ו' בשעה 3/2 אה"צ. בשיחה הטלפונית דמו דב למזכיר שרצוי לי להפגש עכ"פ. ביחידות. אחיצנו בינינו והחלטנו שגם אני אבוא אצל פ. יחיד. בשעה הקבועה באתי למשרד המושבות, ובעסיו של חברינץ היבני שירטט לי את הדרך כמעט שאחרתי. כשהגעתי באוסן לווייטחול עברה באותה שעה הטרוצסיה של הנסיך, והאוסטובילים לא יכלו לעבור. לאחר שתכיתי זמן מה, נודעה לי שבה העיכוב, עזבתי את האוטו וכתרתי ברגל לדונינו סטריט. בדיוק בשעה שלוש וחצי חכנים אותו המזכיר לחדרו של פ. - אולם גדול רחב-ידיים, שמכיל כמה כמות אנשים, בלי רהיטים, מלבד שולחן כתיבה בקצה האולם השני סול הדלת, שאליו ישב חוקן, ועל-ידו עוד כסא אחד. כשבכנסתי בא חוקן לקראתי וברכני בידירות. השיחה נמשכה שלוש רבעי שעה, עד ארבע ורבע. מלבד פ. לא היה איש בחדר. בשעה ארבע נכנס המזכיר וחודיע שמומס רוצה לראותו. פ. בקש להגיד לו שיחכה מעט. והמשכנו את השיחה עוד עשרה רבעים. אסרתי לו שאיני רוצה לעכב אותו עוד

וקמחי להפד ססנו. מקומדים שוחחנו עוד חסשה וגעים ולכסוף אמר
לי שצר לו כי אין לו יוחר זמן.

את השיחה אני שולח לכם לחוד.

הרושם שעשה עלי הוא כלל לא של איש זקן, ווראי לא
של "עובר בטל". הזקן הזה שלא זרקה בו עוד שיבת כסעם, - בוחו
אחו. כשהיו המחאות, כנראה תקניסו אותו, והוא חזר לטיסה בכל
הזדמנות, כארבע או חמש פעמים. דבר בהטעמה אנרגיה ובהתעוררות.
קשה להגיד שיש לו יחס נפשי לענייניו.

10. אחכול בצהרים סעדנו - קפלנטקי ואנכי - אח סניל.

ס. סתאונן על הסמלה They let me down . ההענין ביחוד

בשליחות סיספסון - שהוא ידיד ישן של חייבים - ובמהלך העניינים
במועצה הסנדטים בגנף. אגב אישר בפנינו שהדברים שהובאו ברפורט
בשם חייססון ע"ד חלוקה הסרטיסיקטים ע"י בהסחדרות - נאסרו על-ידי
חייססון לוועדה. הוא אחפלא מאוד לשסוע שכאילו חייססון רסו לאחר
מאחנו (כך ספר לנו ספרינצק) שהוא לא אמר זאת.

החיעצנו עם ס. איך להביא את עניינינו לבירור יסודי בפני
הפלגה הקבועה. ס. מיעץ לתקמיד את חביקותינו וקובלנותינו בוועידה
פוזלי האימטרית. אמרתי לו שאנו רוצים להביא את הדבר עוד לפני
כך בפני האכסקוויבה של הספלגה, שלא לעשות רושם כי אנו פונים
תחילה לאינסטרנציה חיצונית בסדה ידועהן. הוא אמר אין דבר, אדרבא.
יעץ להמלך בגילים, איך לבוא בדברים עם הספלגה (סחר אנו נסגשים
עם גילים).

בשיחת ספר לנו שני דברים חשובים:

א' ביום ד' (26 ליוני) נחאספה האכסרטיבה של הספלה ובין השאר דנו על א"י. בישיבה השחתמו שני חברי הקבינט - הנדרסון וקליינס. גיליס מסר על הפחאות מהחדריות סועלים יהודיות. סגיל בקר אח הם שלא על המשנה הרע (bad blunder) דברו גם אחיים. הישיבה חטילה על הנדרסון לומר עם פספילד, סלבר זאת נקבעה מסלחה של חסשה: וג' ווד, קנוורטי, סגיל, הרדי (אחיו של קיר הרדי) וברנס, ללכת לפספילד. המסלחה נעשה עם א. ביום החססי ומסרה לו כחאה על עכוב העליה, א. ענה שהעליה לא נעכבה, כי 800 בעלי סרמיטיקטים שנמסרו מקודם לא הספיקו עדיין לבוא, וכי ניהנו 800 סר. יפיקבים, ונשאר עוד עודף וכו' (בדיוק אותם הדברים אשר אמר גם לי לסחרת). הרושם של המסלחה היה שהוא עשה מסגה ואינו רוצה להודות עליו.

המסלחה, וביחוד סק. נרגזים על חקורות חתריפה של ועדת

המנדטים.

ב) באספת האגודה המלשחיתאית החלט לדרוש מהמסלחה אום לוכות על א"י, וכנראה שהוכות יהיה באחר הימים של השבוע שלאחר זה, ז.א. בעוד 10-12 יום. בולרוין ולוד גיאריג חקקו מחילה אם ראוי לעשות עכשיו וכות, שם יאסרו דברים אשר ירגיזו את א"י, את היהודים או הערבים ויגדילו את המתיחות השוררת בארץ, אולם לרגל מצב חרות הסדובא השורר ביהדות החלט שהוכות יהיה, ואז, חושב... חתיה המסלה מוכרתת להודיע ברורות מתי המוליטיקה שלה. ס. התעניין לדעת אם סיסמסון חוקר גם את עבר-הירדן. הוא בעצמו לא ראה חרבה, אך מבקרו החסוף יש לו רושם שקר-הירדן

עוד יותר מחאים להתישבות מהסערב, הי יש שם שמע של מים והישוב
דליל.

11. לרגל הוכוח העמיד להיות לפי דברי סגיל החיפצנו
בי ינו על הצעדים שיש לאחוז בהם עוד השבוע. דעה ס. וגם דעה
ההברים שכדאי שאשר כאן עד הוכוח ואנסח לראוח עוד אנש ס,
ולא אסק למטוקהולם.

במקרה זה לא יסע גם דוב. משום כך מלגרפתי לכם אחסול
שתכלאו מלגרפתי את ידי ולסן ורחל להשתתף בקונגרס במטוקהולם.
12. לא קבלתי מכם כל מכתב. גם העתונות איני מקבל.
איך נגמר ענין שאול ואם נוסר ז

13. מלגרפתי לכם מה שאמר לי הכסטר בענין 5,000 הדולר
של הטג. כנראה שדבריו של הכסטר בכל זאת נכונים, כי הוא אמר לי
בסירוש שהיה לו מסכם ברור ומוחלט עם הרצפער על כספי הטג. בכל
אופן הכסטר נסע טפה. מרם קבלתי את הלגרמה השנית, ולא יכולתי עוד
לבוא אחו בדברים. אליכם לפנות אליו ישר לניו-יורק. הברתי
שהרצפער בקצמו יפנה אליו.

שלום

ד. בן-גוריון